

T.B.M.M.
T.C. HÜKÜMET HALK PARTİSİ
Başkanlığı
24.12.2014
1660

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Gerekçesi ekte sunulan, Küçük Menderes Nehri ve Fetrek Çayı'ndaki kirlenmenin nedenlerinin araştırılması ve bu çerçevede oluşturulması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Ali Demirecalı

Adana M.V.

Ali

Ömer Şahin ALDAN
Muğla M.V.

Turhan Özen
Bursa M.V.

Ali

Meide Öner
İstanbul

Kemal Genç
Tunceli M.V.
Kemal Genç

Alihan Özgür
Rize

Alihan Özgür
Bursa M.V.

Rahmi Askin TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Bülent Hıncal
Ankara M.V. Ankara M.V.

Ali Sarıdal
Samsun M.V.

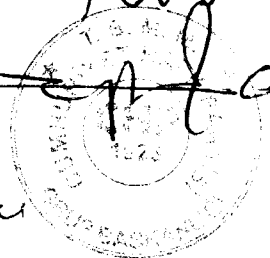
Haydar Akar
Kocaeli M.V.

Alihan Özgür
Bursa M.V. Alihan Özgür
Bursa M.V.

Osman Kapıcı

Ant. M.V.

Alihan Özgür
Bursa M.V.

[illegible]

GEREKÇE :

Bozdağlar'dan doğarak Kiraz, Beydağ, Ödemiş, Tire ve Torbalı'dan geçerek Selçuk Pamucak'tan denize dökülen 175 kilometre uzunluğundaki Küçük Menderes Nehri, debisine drene edilen sanayi atıkları ve kanalizasyon nedeniyle adeta bir zehir nehrine dönmüş durumdadır. Nehre ilişkin hazırlanan bilimsel raporların tümünde, "kirliliğin en üst düzeyde olduğu", "nehir suyundaki ağır metallerin üst sınırdan bulunduğu" ifade edilmektedir.

Küçük Menderes Nehri'nin, sulama kaynağı olarak kullanıldığı tarım alanlarında verimlilik giderek düşmekte, nehir suyunun içerdiği ağır metaller nedeniyle toprak kirlenmektedir. Bilindiğı gibi toksik maddelerle kirlenmiş toprakta yetişen ürünler vatandaşların sağlığı açısından çeşitli riskler barındırabilmektedir. Diğer taraftan, Küçük Menderes Nehri'nin bu haliyle AKP hükümetlerinin İzmir'in 35 projesinden biri olarak açıkladığı Efes Limanı projesinin gerçekleştirileceğı ve 60 bin yatak kapasiteli turizm merkezi alanı olan Pamucak sahilindeki turizmi olumsuz etkilediğı görülmektedir.

Öte yandan, Küçük Menderes Nehri'nin kirlilikten kurtarılması amacıyla 2011 yılında hazırlanan, "Küçük Menderes Havzası Koruma Eylem Planı"na göre, İzmir ve Aydın çevresindeki illerde arıtma tesisi olmayan yerlere tesislerin kurulması, arıtma tesisleri olanların da yetersiz kalan yerlerinde iyileştirmeler yapılması öngörülmüştür. Bu kapsamda, ilgili bakanlıkların yetkilileri, 2012 yılının Haziran ayına kadar "Küçük Menderes Havzası Koruma Eylem Planı"nın gerçekleştirileceğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte bölgede önemli bir çalışma yapılmamıştır.

Diğer taraftan, Küçük Menderes Nehri'nin geçtiğı bölgede kurulu bulunan birçok sanayi kuruluşunun ilgili yasa ve yönetmelikler gereğı arıtma tesisleri olmasına rağmen işletme maliyetlerinin hesabı yapılarak bu tesislerin düzenli olarak çalıştırmadığına dair iddialar bulunmaktadır. Bu durumu İzmir Su ve Kanalizasyon İşletmesi ve Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi tarafından yapılan nehir suyu tahlillerinden elde edilen sonuçlar da desteklemektedir. Bu durum, bölgede sanayi kuruluşlarına yönelik denetimlerin yetersiz olduğunu göstermektedir.

Öte yandan, Küçük Menderes'i besleyen önemli su kaynaklarından olan Torbalı ilçesinden geçen Fetrek Çayı da bölgenin bir diğer sorunlu akarsuyudur. Fetrek Çayı, etrafında kurulu bulunan mermer fabrikaları ve diğer sanayi tesislerinin kimyasal atıklarını drene etmesi nedeniyle adeta bembeyaz akmaktadır. Söz konusu çayın geçtiğı bölgede yeraltı sularının ve toprağın toksik atıklara bulandığı çeşitli üniversiteler tarafından hazırlanan bilimsel raporlarla ortaya konulmuştur. Bu nedenle, bölgedeki kuyu ve artezyenlerden yapılan sulamalar tarım alanlarında kimyasal zehirlenmelere neden olmakta, bu tarım alanlarından yetişen ürünleri tüketen vatandaşın sağlığı da tehlikeye atılmaktadır. Ayrıca, Fetrek Çayı'nın akıttığı kirli sudan kaynaklanan kötü kokular da çevreye rahatsızlık vermektedir.

Bu çerçevede, Küçük Menderes Nehri ve Fetrek Çayı'ndaki kirlenmenin nedenlerinin araştırılması ve bu kapsamda oluşturulması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

